

🏰 Skapande skola – en levande historielektion 🏰

Frispel erbjuder inspirerande workshops inom Skapande skola med fokus på medeltiden. Här blir historia något man upplever, inte bara läser om.

Genom musik, berättande och interaktion får eleverna:

- möta medeltidens ljudvärld på riktigt
- prova instrument och rytmer
- förstå hur människor levde, tänkte och uttryckte sig

Vi kallar det en levande historielektion – där nyfikenhet, kreativitet och kunskap går hand i hand.

I dokumentet på nästa sida beskriver vi olika exempel som vi täcker in på våra workshops:

- Hur var gycklarnas liv?
- Hur klädde man sig?
- Vilka instrument spelade man på ?
- Vad åt man under medeltiden?
- Kan du skriva ditt namn med run-alfabetet?

Medeltiden –

en sammanfattning av allt vi pratat om!

Gycklare eller lekare var ett vanligt yrke på medeltiden. Inte så speciellt fint men i alla tider så har människor velat bli underhållna med sång och dans. Det var fattigt och man levde på samhällets botten. Man kunde t.o.m mörda en lekare utan att få något straff!

Klädda i färgglada kläder och pinglor i mössorna gick gycklarna från by till by och sjöng och spelade och berättade om de senaste nyheterna för bybefolkningen. Eftersom det inte fanns några tidningar med nyheter så var gycklarnas roll mycket viktig. Hade man tur så fick man anställning hos en rik furste eller en kung och då kunde man leva ganska gott med lön och bostad.

Kläderna

Under medeltiden var kläderna gjorda av naturmaterial så som linne, ull och skinn. Man färgade kläderna med blommor och blad, så kallad växtfärgning. Ofta hade man en struthätta på huvudet. Den skyddade mot väder och vind och var samtidigt bra för att lössen trillade ner och samlades i struten. Var man rik så hade man råd med finare tyger som t ex siden och sammet från fjärran länder.

Instrumenten

Musicerade gjorde man på en mängd olika instrument, många av dem kanske inte är så vanliga idag. Blockflöjter, mungiga, trummor och olika stränginstrument var populära.

Flöjten tillhör en av de äldsta instrument man har funnit. Man har hittat benflöjter som är 43 000 år gamla!

Trummor har man spelat sedan urminnes tider. Samerna har använt sig av trollstrumman (nåidtrumman) i tusentals år. Harpan föddes ur pilbågen när man upptäckte att om man spände flera strängar på bågen så fick man flera toner.

Noid-trumma Mungiga Äldsta benflöjten

Maten

Man åt en ganska ensidig kost: fisk, kött ägg och mjölkprodukter. Hälften av årets dagar var fastedagar. Då avstod man från kött men man fick äta fisk. Allt som simmade i vatten ansågs vara fisk. Det innebar att häverkött var tillåtet att äta under fasteperioderna.

Man konserverade maten med torkning, saltning, rökning, men saltet var dyrt. Ett kilo salt kostade två dagslöner. Ett kilo skulle idag kosta ca 2.000:- med en medeltida prissättning. Potatisen kom först på 1600-talet. Istället åt man kål, lök, böror, morötter och rovor. Exempel på medeltida maträtter:

* Ättiksinlagd höna * Gås med risvälling * Hare i kol * Höna i deg

Eftersom maten var väldigt salt så drack man litervis med öl och mjöd varje dag. Man drack även lingon- och enbärdricka. Man åt med händerna. Vid finare fester använde man bordsduk som man även torkade av fingrarna med.

Alfabetet

a b c d e f g h i k l m n

o p q r s t u v y zæ ø

Vi i Trispel tackar för oss.
Det var jättekul att spela för er!

